

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/109/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422201016
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8422201016.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti L. R., U.. XX.X.XXXX, E. R., U.. X.X.XXXX a C. R., U.. XX.X.XXXX, trvale bytom D. XXX, toho času V. D. N. K. A. E. R., E. E. E. R., F. XX/X, všetky zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny L., deti rodičov - matka Y. R., A.. G., U.. X.X.XXXX a otec C. R.K., U.. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom D. XXX, obaja toho času v Ú., o návrhu príbuzných B. R., A.. Š., U.. X.X.XXXX a K. R., A.. R., U.. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom D. XXX, o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti príbuzných, o odvolaní B. R. proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 5P/103/2022-35 zo dňa 26.7.2022 takto

rozhodol:

- I. Mení rozsudok tak, že návrh na zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti B. R. a K. R. zamieťa.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Navrhovatelia sa podaným návrhom domáhali zverenia maloletých detí do ich osobnej starostlivosti. Zároveň žiadali, aby súd zaviazal rodičov maloletých detí prispievať na výživu sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrené nepinoleté dieťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Kežmarok ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. R u š í u maloletých detí L. R., U.. XX. XX. XXXX, E. R., U.. XX. XX. XXXX a C. R., U.. XX. XX. XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorá bola nariadená uznesením Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/73/2021 - 38 z 20. 09. 2021.

II. Zveruje maloleté deti L. R., E. R. a C. R., do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov B. R., U.. XX. XX. XXXX a K. R., U.. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom D. XXX.

III. Matku Y. R., U.. XX. XX. XXXX, zaväzuje prispievať na výživu maloletých detí L., E. a C. sumou rovnajúcou sa 30 % sumy životného minima na každé nezaopatrené nepľnoleté dieťa, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny L., vždy do 15. dňa v mesiaci od podania návrhu.

IV. Otca C. R., U.. XX. XX. XXXX, zaväzuje prispievať na výživu maloletých detí L., E. a C. sumou rovnajúcou sa 30 % sumy životného minima na každé nezaopatrené nepľnoleté dieťa, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny L., vždy do 15. dňa v mesiaci od podania návrhu.

V. Navrhovatelia v 1. a 2. rade sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí L., E. a C..

VI. Právo zastupovať maloleté deti L., E. a C. a spravovať ich majetok majú navrhovatelia iba v bežných veciach.

VII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.“

3. Rozhodnutie súd právne zdôvodnil ust. § 2, § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 44, § 45 ods. 1 až 4, § 45 ods. 7 a 8, § 54 ods. 1, § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine.

4. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že rodičia mal. detí aktuálne nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti, keďže sa obaja rodičia nachádzajú vo výkone trestu, z tohto dôvodu boli mal. deti zverené náhradnej osobnej starostlivosti ich starej matke a po jej smrti do ústavnej starostlivosti. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že navrhovatelia svoj návrh v najlepšom záujme maloletých detí chcú, aby sa maloleté deti nachádzali v rodinnom prostredí, navrhovatelia svoj záujem o maloleté deti prejavovali aj návštevami mal. detí v V. E. R.. Zo správy V. E. R. vyplýva, že mal. deti sa na návštevy tešia. U mal. detí nie je žiadna prekážka, ktorá by bránila, aby boli zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľov. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie návrhu navrhovateľov vyhovel. Súčasne zrušil ústavnú starostlivosť, ktorá bola nad maloletými deťmi nariadená, nakoľko súčasne nemôžu byť popri sebe nariadené dve formy náhradnej starostlivosti. Navrhovatelia ako osoby, ktorým boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok majú iba v bežných veciach. Súd prvej inštancie sa vysporiadal aj s vyživovacou povinnosťou matky a otca k maloletým deťom, a to výrokom III. a IV. rozsudku, v ktorom vzhľadom na aktuálne umiestnenie rodičov v ÚVTOS matku zaviazal prispievať na výživu maloletého mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vždy do 15. dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny L., odo dňa podania návrhu do budúca a taktiež zaviazal otca prispievať na výživu maloletého mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vždy do 15. dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny L., odo dňa podania návrhu do budúca. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu.

III. Obsah odvolania navrhovateľa

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ - B. R.. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť, nakoľko starostlivosť o mal. deti nezvláda, mal. deti sú drzé, nerešpektujú ho a sú neposlušné.

6. K odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník mal. detí. Poukázal na pretrvávajúce problémy v rodine, dňa 16.08.2022 sa strhla hádka medzi manželmi R. a ich príbuznými, kde sa manželia mali ohrozovať nožom, na miesto bola privolaná policajná hliadka RZP, ktorá následne odviezla pani R. na psychiatrické oddelenie nemocnice v M., no v ten deň bola aj prepustená. Vzhľadom na uvedené, ako aj na skutočnosť, že prostredie náhradných rodičov je momentálne pre deti ohrozujúce a málo podnetné, navrhol, aby mal. deti boli ponechané v ústavnej starostlivosti v V. E. R.Á..

7. K odvolaniu sa vyjadrila aj matka mal. detí. Uviedla, že sa blíži termín jej prepustenia z výkonu trestu, pričom po prepustení sa chce plnohodnotne o svoje deti starať a zabezpečiť im zdravý psychický a fyzický vývoj.

8. K vyjadreniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník mal. detí. Uviedol, že dňa 29.09.2022 bola matka podmienene prepustená z ÚVTOS. Matka sa vrátila do svojej domácnosti a vyjadrila túžbu starať sa o všetky svoje mal. deti. Dňa 27.10.2022 sa konala prípadová konferencia, na ktorej sa dohodlo, že matka si podá návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti a tiež zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nad ostatnými jej mal. deťmi, s čím všetci zúčastnení súhlasili, nakoľko majú za to, že matka má všetky možnosti a schopnosti, aby svojim mal. deťom opäť zabezpečovala všestrannú starostlivosť.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zmeniť.

10. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudok, o. i., zveril mal. deti do náhradnej osobnej starostlivosti B. R. a K. R. a súčasne zrušil ústavnú starostlivosť, ktorá bola mal. deťom nariadená.

11. Dňa 16.08.2022 bolo súdu prvej inštancie doručené odvolanie navrhovateľa - B. R., ktorý uviedol, že starostlivosť o mal. deti nezvláda a nechce sa viac o ne starať. Sestra mal. detí, t. j. náhradná matka maloletých súhlasila so všetkým, čo jej manžel povedal.

12. Odvolací súd, s ohľadom na vyjadrenie navrhovateľov, ako aj vyjadrenie kolízneho opatrovníka maloletých detí, ktorý navrhol maloleté deti ponechať v ústavnej starostlivosti v V. E. R., nakoľko prostredie navrhovateľov je momentálne pre deti ohrozujúce a málo podnetné, dospel k záveru, že je napadnutý rozsudok postupom podľa ust. § 388 CSP potrebné zmeniť a návrh B. R. a K. R. zamietnuť. Odvolací súd vychádzal z toho, že navrhovatelia už viac nemajú záujem poskytovať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj mal. detí, ako aj zo skutočností, že ich rodinné prostredie je nestabilné a aj ohrozujúce zdravý vývoj mal. detí.

13. O nároku na náhradu trov tohto konania odvolací súd rozhodol podľa 396 ods. 2 CSP za použitia ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

14. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).